

DOI: <https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series14.2024.32.06>
УДК 378.011.3-051-042.65:793.3

*Короткевич К. Є.*¹

Теоретичні основи формування умінь навчальної самоорганізації майбутніх викладачів хореографічних дисциплін

У статті розкрито проблему теоретичних засад формування умінь навчальної самоорганізації майбутніх викладачів хореографічних дисциплін як важливої складової їх професійної підготовки. Висвітлено зміст поняття «уміння навчальної самоорганізації студентів-хореографів» у контексті фахової освіти, що трактується як здатність самостійно і незалежно обирати індивідуальну траєкторію, способи і засоби своєї професійної освіти та творчої самореалізації з метою їх раціонального планування, управління, контролю та оцінювання; визначено, що самоорганізаційні вміння реалізуються на зовнішньому (об'єктивному) та внутрішньому (суб'єктивному) рівнях освіти; проаналізовано специфіку умінь навчальної самоорганізації студентів у різних формах організації навчальної діяльності (аудиторна, дистанційна, самопідготовка та ін.); розроблено структуру означених умінь, складовими якої виступають цільовий, змістовий та результативний компоненти.

Ключові слова: уміння навчальної самоорганізації, майбутні викладачі хореографічних дисциплін, фахова підготовка, самостійна діяльність, структура умінь навчальної самоорганізації, мотивація, самоосвіта, рефлексія.

Вступ. Важливість вирішення проблеми формування умінь навчальної самоорганізації у здобувачів професійної освіти спеціальності 024 – Хореографія обумовлюється змістом сучасних державних і галузевих нормативних документів: Закону України «Про вищу освіту» (2014), Закону України «Про освіту» (2017), Стандарту вищої освіти з підготовки бакалаврів хореографії (2020), документу Ради Європи «The Key Competences for Lifelong Learning – A European Framework» (2007), в яких чітко визначається важливість підготовки фахівців нової формації, спроможних самостійно і незалежно організовувати, планувати, розробляти та контролювати процеси власної освіти та самоосвіти на основі автономності, мобільності та творчої ініціативи.

Реалії сучасного розвитку освітньої галузі в Україні характеризуються стійкими тенденціями, що визначають планомірне і доцільне скорочення часу, відведеного на аудиторні заняття, та водночас збільшення навчальних годин на самостійну роботу студентів для активізації їх здатності автономно і самостійно розробляти стратегію та організовувати своє навчання, забезпечувати його постійний моніторинг та самоконтроль. Ці процеси обумовлюються потребою переосмислення ролі суб'єкта професійної освіти в бік більш відповідального і зацікавленого ставлення до якості навчання, усвідомлення вагомості персонального внеску у здобуття професії та реалізації власного потенціалу як особистості і майбутнього фахівця.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблема формування самостійності та самоорганізаційних якостей суб'єктів професійної освіти вивчається сьогодні у роботах багатьох науковців та у різних аспектах. Основи самоорганізації в контексті філософських вчень, теорії синергетики досліджуються В. Андрущенко, О. Вознюком, В. Кременем, Т. Новаченко, Р. Вен-Үшай,

¹ **Короткевич Ксенія Єгорівна**, Український державний університет імені Михайла Драгоманова, <https://orcid.org/0000-0003-1999-4618>

I. Takatoshi та ін. Психологічні особливості становлення й розвитку самоорганізаційних якостей особистості розглядаються Е. Балашовим, Т. Довогою, Л. Калініною, М. Лила, Т. Приходько, М. Савчин, А. Телецькою та ін. Питання професійної підготовки майбутніх фахівців на засадах самоорганізації досліджуються у працях В. Арешонкова, Ж. Вірної, Н. Дуднік, Є. Кулика, О. Малихіна, Н. Мачинської, Н. Мирончук, В. Наумчука, Т. Приходько, В. Савулюка, О. Тесленкова, А. Bain, R. Bolman, J. Janssen, A. Reid, R. Koper, P. Petocz, R. S. Pinner, C. Tattersall, B. Van Den Berg, W. Zhang та ін. В роботах Я. Бойко, А. Голіцина, Л. Гордійчук, М. Дубінки, Л. Журавської та ін. вивчаються сутнісні характеристики самостійної діяльності суб'єктів освіти в контексті умінь навчальної самоорганізації.

Різноманітні аспекти самоорганізації та самостійної роботи студентів у галузі професійної мистецької, зокрема хореографічної, освіти розкриваються у працях Л. Андрощук, Т. Благової, К. Короткевич, С. Лавриненко, О. Мартененко, І. Спінула, О. Пархоменка, О. Плахотнюка, В. Чуби, Яо Пейчань та ін.

Виклад основного матеріалу. «Посилення особистісної ролі суб'єктів професійної підготовки у здобутті якісної освіти виражається через вміння самостійно і раціонально організувати свою навчальну діяльність, а саме: бути активними, мотивованими і чітко визначати цілі та зміст освіти, планувати, реалізовувати та контролювати навчальний процес, коригувати його зміст і засоби, ефективно витратити часові та людські ресурси. Оволодіння навичками самоорганізації сьогодні є ознакою сучасної культури освітньої діяльності і професіоналізму» [3, с. 2].

Розвиненість вольової та мобільної сфери сучасного студента, його здатність до самостійної навчальної діяльності під власним управлінням та контролем сьогодні розцінюється не тільки як джерело постійної та цілеспрямованої самомотивації освіти та саморозвитку, а й основою успішної професійної підготовки. В ракурсі цього можемо визначити навчальну самоорганізацію як психічний феномен, що базується на процесах усвідомленої та цілеспрямованої актуалізації особистісного потенціалу, націленої на забезпечення оптимальних за часово-енергетичними та фізичними витратами зусиль та досягнення найбільш якісних і високих результатів навчання.

Реалізація описаних можливостей суб'єктів освіти стає можливою завдяки **умінням навчальної самоорганізації**, що трактуємо як здатність «самостійно і незалежно обирати індивідуальну траєкторію, способи і засоби своєї професійної освіти та творчої самореалізації з метою їх раціонального планування, управління, контролю та оцінювання» [2, с. 169]. Вивчення теоретичних основ формування умінь навчальної самоорганізації майбутніх викладачів хореографічних дисциплін вимагає розробки та осмислення сутності важливих науково-педагогічних положень, понять і процесів у контексті специфіки професійної підготовки означених суб'єктів освіти.

Багатовекторність напрямків та специфічний **зміст професійної освіти** майбутніх викладачів хореографічних дисциплін, спрямованих на формування комплексу актуальних знань, умінь та навичок студентів, опанування ними різних видів і форм діяльності у процесі фахової підготовки розкривають особливості формування умінь навчальної самоорганізації. Крім того, в основі самоорганізації студента-хореографа лежить цілісний комплекс особистісних та професійно-обумовлених

(емоційно-вольових, інтелектуальних, художньо-творчих, психомоторних, кінезіологічних та ін.) компонентів свідомості, які забезпечують результативність науково-теоретичної, навчально-пізнавальної, художньо-творчої та тренувально-виконавської діяльності. Уміння навчальної самоорганізації майбутніх викладачів хореографічних дисциплін можуть формуватися у процесі реалізації *різних форм організації освіти*: аудиторної, дистанційної, змішаної, самопідготовки, різних видів педагогічної, виробничої практики, концертно-виконавської діяльності. Розглянемо, в чому полягає специфіка формування означених умінь залежно від форм організації професійної підготовки студентів-хореографів.

Аудиторні заняття передбачають присутність студентів у навчальних аудиторіях та безпосереднє спілкування всіх учасників освітнього процесу. Активність вольової, когнітивної, творчої сфери студентів виявляється у таких проявах свідомості, як впевненість, уважність, зібраність, дисциплінованість, швидкість реакції на зміни освітніх умов і вимог, а також ініціативність, мобільність, відповідальність. Особливості формування умінь навчальної самоорганізації при «очних» формах навчання полягають у можливості реалізації прямого контакту, взаємодії, взаємовпливу та організації спільної роботи всіх суб'єктів освіти, в результаті чого студенти обмінюються досвідом, беруть за приклад моделі поведінки, словесно і невербально комунікують один з одним, висувають та відстоюють свої ідеї тощо.

При *дистанційному навчанні* самоорганізаційні вміння формуються й розвиваються індивідуально, в умовах користування інформаційними ресурсами мережі інтернет, всього арсеналу електронних гаджетів, способів налаштування віртуальної комунікації для забезпечення повноцінної персональної самореалізації у навчальному процесі та досягнення ефективних результатів освіти. Студентам необхідні вміння користуватися корпоративною поштою та освітніми платформами, готувати й демонструвати презентації, брати участь в онлайн-зустрічах, відвідувати засідання круглих столів, конференцій, відкритих занять, майстер-класів, концертних заходів тощо. Уміння навчальної самоорганізації в таких видах діяльності виражаються у спроможності самостійно, швидко та ефективно знаходити потрібну інформацію, планувати й розподіляти часові та енергетичні ресурси, володіти навичками роботи з камерою, мікрофоном, різноманітними пристроями, а також бути здатними правильно облаштувати власне навчальне (тренувальне) місце для продуктивних онлайн-занять.

Самопідготовка виступає важливою складовою професійної підготовки фахівців мистецького профілю, в ній виразно-індивідуально виявляються самоорганізаційні якості особистості. Адже студент сам-на-сам опиняється перед необхідністю вирішення багатьох навчальних проблем і вимушений самостійно: налаштувати себе на самоосвітню діяльність, обрати або створити найбільш дієві й доцільні способи і прийоми власної освіти, а також бути здатним планувати, контролювати, коригувати та оцінювати свою діяльність під час самопідготовки. Це стосується як інтелектуально-пізнавальної, тренувально-виконавської, так й оцінювально-інтроспективної діяльності і полягає в розумному розподілі розумових і фізичних навантажень, розробці розкладу самопідготовки, режиму харчування та фізичних навантажень, самоконтролі та забезпеченні цілеспрямованості, систематичності, регулярності і продуктивності самопідготовки.

З викладеного стає зрозумілим, що уміння навчальної самоорганізації майбутніх викладачів хореографічних дисциплін виступає як складний психічний феномен, що базується на активній роботі вольової, мотиваційної, розумової, фізіологічної, емоційної, регулятивної та рефлексійної сфер свідомості, в результаті чого освітня діяльність кожного індивідууму проходить по-своєму унікально, самотійно і незалежно, а траєкторія досягнення професійної майстерності базується, у тому числі, на персонально обраних параметрах навчання у відповідності до визначених навчальними планами та програмами підготовки.

Н Дуднік зауважує: «Вміння професійної самоорганізації є одночасно і важливим компонентом педагогічного професіоналізму, і необхідною умовою для подальшого професійного розвитку майбутнього вчителя. Ми пропонуємо розглядати уміння професійної самоорганізації як здатність особистості самотійно визначати мету та першочергові завдання, організовувати їх поетапне вирішення, контролювати цей процес та аналізувати отримані результати з метою подальшого розвитку, вдосконалення професійно необхідних рис характеру та здібностей для підвищення рівня професіоналізму майбутнього вчителя» [1, с. 337].

Крім того, проблема формування умінь навчальної самоорганізації студентів-хореографів «вирішується через постійне вдосконалення освітніх програм фахової підготовки, введення спецкурсів, зміст яких орієнтований на актуальні питання педагогічної й мистецької практики та потреби соціуму» [7, с. 168]. Освітньо-професійні програми підготовки викладачів хореографічних дисциплін охоплює різні її напрямки та включає блоки дисциплін: циклу загальної підготовки; циклу професійної підготовки (предмети фахової спрямованості – теорія та історія хореографічного мистецтва, постановка концертних номерів, ансамбль, мистецтво балетмейстера, методика роботи з дитячим хореографічним колективом, різні види виробничої практики та ін.); циклу вибіркових дисциплін.

Навчальна самоорганізація майбутніх викладачів хореографії в умовах фахової підготовки виявляється на **двох основних рівнях**: зовнішньому (об'єктивному) та внутрішньому (суб'єктивному). Перший рівень відображає вплив самоорганізації на визначення цілей, напрямків, аспектів, компонентів та складових професійної підготовки, а також особливості змісту, видів і форм освітньої діяльності. Другий рівень відображає психічні механізми, які реалізують складну взаємодію нейронних зв'язків, розумових та емоційних комплексів та вольових проявів особистості при вирішенні завдань освітнього характеру.

В той же час науковці визначають різні рівні сформованості умінь навчальної самоорганізації, що трактуються, як: «1) окремі прояви творчої самотійності та ініціативності студентів у різних видах навчальної діяльності (у межах гнучких і в той же час змінюваних умов освітньої діяльності); 2) процес спільного управління викладачем і студентом навчальною діяльністю останнього (на основі педагогічної підтримки і спонукання студентів до самотійних дій); 3) вихід на незалежно-автономний рівень прийняття одноосібних і відповідальних рішень щодо реалізації навчання (засобами рефлексії та адекватного самоаналізу власної діяльності)» [3, с. 58].

В системі професійної підготовки майбутніх фахівців самоорганізація розглядається як комплексний феномен, що об'єднує складові цільового, змістового та результативного характеру та реалізується засобами самотійної діяльності та при активній роботі вольової сфери особистості. Адже, на думку психологів, вольові прояви притаманні лише людській популяції: «Воля притаманна тільки

людині і цим суттєво відрізняється від емоцій, які притаманні і людині, і тварині. Зв'язок волі з емоціями настільки міцний, що всі психічні процеси об'єднуються в одну емоційно-вольову систему» [9, с. 434]. У таблиці 1 відображено компоненти та елементи *структури умінь навчальної самоорганізації* студентів-хореографів.

Таблиця 1.

**Структура умінь навчальної самоорганізації
майбутніх викладачів хореографічних дисциплін**

КОМПОНЕНТИ СТРУКТУРИ	ЕЛЕМЕНТИ СТРУКТУРИ
ЦІЛЬОВИЙ КОМПОНЕНТ	Уміння: самостійно визначати стратегічні і поточні цілі навчання, активно мотивувати себе на якісну освіту і самоосвіту; планувати та проєктувати шляхи власної професійної підготовки; прогнозувати очікувані результати навчання; реалізовувати спрямованість на підвищення якості власної освіти; психологічно позитивно налаштувати себе на продуктивну освіту і подолання труднощів, досягнення висот педагогічної і виконавської майстерності.
ЗМІСТОВИЙ КОМПОНЕНТ	Уміння: самостійно і продуктивно працювати з різними інформаційними джерелам; індивідуально обирати, створювати та використовувати різноманітні види, форми і методи науково-теоретичної, творчої та художньо-виконавської діяльності, управляти та регулювати ними; організувати навчальне та танцювально-тренувальне середовище в різних форматах навчання та самопідготовки.
РЕЗУЛЬТАТИВНИЙ КОМПОНЕНТ	Уміння: реалізувати адекватне самопізнання та самоаналіз особистісних психічних станів, емоцій і почуттів у навчальній діяльності; критично тлумачити та оцінювати результати освіти та власного творчого зростання; розробляти шляхи подальшої корекції та виправлення недоліків і помилок; забезпечувати підтримку емоційної стабільності у навчальній та концертно-виконавській діяльності.

Цільовий компонент відображає глибинні внутрішні процеси з формулювання мети, цілей і мотивації навчання, а також планування, створення задумів та проєктів, визначення пріоритетних напрямків та шляхів досягнення запланованих результатів. Цілепокладання в будь-якій діяльності виступає першим етапом, на якому проходить формування і моделювання індивідуальних уявлень про майбутній процес освіти та створюється відповідна психологічна установка на готовність суб'єкта виконувати певні дії і витратити власні ресурси задля досягнення поставлених цілей. В системі фахової підготовки студентів-танцівників важливу роль відіграє стійка та чітко визначена мотивація досягнення вершин професіоналізму та самореалізації засобами хореографічного мистецтва. Цільовий компонент свідчить, на думку Є. Кулика, про «можливість об'єднання мотивації і самоорганізації в єдину психологічну систему, а саме механізм впливу на мотиваційну сферу особистості через організацію та самоорганізацію її навчальної діяльності» [4, с. 104].

Змістовий компонент структури самоорганізації здобувачів розкриває механізми прийняття рішень, обрання ефективних способів і засобів самостійної навчальної праці, виконання певних алгоритмів дій, вибору індивідуальних інструментів поведінково-діяльнісної сфери, моніторингу та самоконтролю навчання тощо. Даний компонент демонструє активність вольової сфери студентів-хореографів у таких самоорганізаційних проявах, як саморегуляція власних емоційно-почуттєвих, фізіологічних та інтелектуальних станів у процесі різних видів освітньої діяльності; управління своїми станами, фізичними та розумовими зусиллями, часовими, просторовими, енергетичними і матеріальними ресурсами, контроль за їх розподілом та використанням. «Студент з розвиненою волею здатна протягом визначеного періоду часу підтримувати необхідний рівень працездатності та навчальної активності, реалізовувати заплановані дії, розподіляти, коригувати та контролювати їх» [3, с. 72].

Результативний компонент віддзеркалює якість і глибину навчальних досягнень, отриманих особистістю внаслідок самокерованої освіти та проведення власної стратегії навчання, а також процеси глибокого самоаналізу та самооцінки всього того, що включає самоорганізація у навчальній діяльності. Даний компонент розкриває функціональні можливості рефлексії і саморефлексії, що дають особистості необхідні інструменти осмислення, самооцінки та усвідомлення власних станів, поведінки, думок, а також дозволяє суб'єктивно-критично тлумачити отримані результати навчання, висувати слушні зауваження та робити прогнози щодо наступних етапів освіти та з метою внесення необхідних поправок, корекцій тощо.

Рефлексія як активність свідомості необхідна майбутнім викладачам хореографії, оскільки виступає процесом, «який полягає у пізнанні суб'єктом внутрішніх психічних станів та актів, аналізі власних дій та якостей. Усвідомлюючи свою дію, вчинок, індивід оцінює мету, коригує її з урахуванням соціальних і моральних норм, відчуває себе відповідальним за можливі результати» [8, с. 101]. Н. Мирончук зауважує, що рефлексія дозволяє особистості ніби «зазирнути» всередину себе та проаналізувати й оцінити все, що вже відбулося. Завдяки рефлексії та інтроспекції (інтроспекція – це самоспостереження за власними станами, почуттями, переживаннями) студенти можуть самостійно, глибоко й

детально пізнавати всі види власної (фізичної, інтелектуальної, кінезіологічної та ін.) активності та вивчати внутрішній досвід, механізми свідомості тощо [5].

Висновки. У матеріалах статті було представлено теоретичне осмислення категорії «уміння навчальної самоорганізації» у ракурсі фахової підготовки майбутніх викладачів хореографічних дисциплін та підкреслено важливість їх формування на основі активності вольової сфери, внутрішньої мотивації, самостійності та цілеспрямованості студентів у різних напрямках (науково-теоретичний, практично-методичний, фізично-тренувальний та ін.), видах (навчально-пізнавальна, пошуково-дослідна, концертно-виконавська та ін.) та формах організації (аудиторна, дистанційна, самопідготовка та ін.) освітньої діяльності. Подальшого дослідження потребують розробки наукових підходів, принципів, а також методики формування умінь навчальної самоорганізації студентів-хореографів із застосуванням сучасних інноваційних технологій професійного самоменеджменту, інтерактивної освіти, психологічних тренінгів, методів на основі елементів психосоматики, біорегуляції, концентрації уваги та ін.

Література:

1. Дуднік Н. Ю. Метод проектів як засіб формування в майбутніх учителів умінь професійної самоорганізації. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. 2008. Вип. 18. С. 337–340.
2. Короткевич К. Є. Методичні основи формування умінь навчальної самоорганізації майбутніх викладачів хореографічних дисциплін. *Наукові записки Серія: Педагогічні науки*. Кропивницький: Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка, 2022. Вип. 207. С. 167–171. DOI: <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2022-1-207-167-171>
3. Короткевич К. Є. Формування умінь навчальної самоорганізації майбутніх викладачів хореографічних дисциплін у процесі фахової підготовки: дис. ... доктора філософії, спец. 011 – Освітні, педагогічні науки. Київ-Кропивницький: ЦДУ імені Володимира Винниченка, 2023. 236 с.
4. Кулик Є. Дидактична характеристика процесу самоосвіти. *Вища освіта України* : Теоретичний та науково-методичний посібник. 2006. №1 (19). С. 102–107.
5. Мирончук Н. М. Формування рефлексивно-оцінних умінь готовності майбутніх викладачів вищої школи до самоорганізації у професійній діяльності. *American Journal of Fundamental, Applied & Experimental Research*. 2018. №4 (11). Р. 48–52.
6. Приходько Т. П. Актуалізація мотивації на педагогічну самоорганізацію викладачів закладів вищої освіти. *Вісник Університету імені Альфреда Нобеля. Серія : Педагогіка і психологія*. 2018. № 2(16). С. 91-96.
7. Розвиток творчого потенціалу майбутніх фахівців мистецьких дисциплін як фактор їх професійної самореалізації : колективна монографія / О. В. Мартиненко та ін. ; за ред. А. І. Омельченко. Мелітополь : Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2019. 361 с.
8. Савчин М. В. Педагогічна психологія : навч. посіб. Київ : Академвидав, 2007. 424 с.
9. Скрипченко О. В., Падалка О. С., Скрипченко Л. О. Психолого-педагогічні основи навчання : навчальний посібник для викладачів психології і педагогіки, аспірантів, студентів педагогічних навчальних закладів та курсантів військових училищ. Київ : Український центр духовної культури, 2005. 712 с.
10. Reid Anna, Petocz Peter. Enhancing academic work through the synergy between teaching and research. *International Journal for Academic Development*. 2003. Vol. 8, Iss. 1-2. P. 105–117. DOI : <https://doi.org/10.1080/1360144042000277982>
11. Pinner Richard. Social Authentication and Motivational Synergy: A narrative of language teaching. London-New Youk : Routledge Taylor & Francis Group, 2019. 326 p. DOI : <https://doi.org/10.4324/9781351184298>

KOROTKEYCH Kseniia.

Theoretical foundations of the formation of skills of educational self-organization of future teachers of choreographic disciplines.

The article reveals the theoretical foundations of the formation of skills of educational self-organization of future teachers of choreographic disciplines as an important component of their professional training. It is noted that the development of the volitional and mobile sphere of the modern student, his ability to independent educational activity under his own management and control today is regarded not only as a source of constant and purposeful self-motivation of education and self-development, but also as the basis for successful professional training. The content of the concept of "ability of educational self-organization of students-choreographers" in the context of professional education, which is interpreted as the ability to independently and independently choose an individual trajectory, ways and means of their professional education and creative self-realization for the purpose of their rational planning, management, control and evaluation, is highlighted.

It is determined that self-organizing skills are implemented at the external (objective) and internal (subjective) levels of education. The first level reflects the influence of self-organization on the definition of goals, directions, aspects, components and components of professional training, as well as the features of the content, types and forms of educational activities. The second level reflects the mental mechanisms that implement the complex interaction of neural connections, mental and emotional complexes and volitional manifestations of the personality in solving problems of an educational nature.

The structure of skills of educational self-organization has been developed, the components of which are the target, content and effective components. The target component reflects the ability to independently determine the strategic and current goals of education, actively motivate oneself for quality education and self-education, plan and design ways of one's own professional training, predict the expected learning outcomes, implement the focus on improving the quality of one's own education, psychologically positively tune oneself to productive education and overcoming difficulties, achieving the heights of pedagogical and performing skills. The content component includes the ability to work independently and productively with various information sources, individually select, create and use various types, forms and methods of scientific-theoretical, creative and artistic-performing activities, manage and regulate them, organize an educational and dance-training environment in various formats of education and self-training. The effective component reflects the ability to implement adequate self-knowledge and self-analysis of personal mental states, emotions and feelings in educational activities. critically interpret and evaluate the results of education and their own creative growth, develop ways of further correction and correction of shortcomings and mistakes, ensure the maintenance of emotional stability in educational and concert-performing activities

The specifics of the skills of educational self-organization of students in various forms of organization of educational activities (classroom, distance, self-training, etc.) are analyzed. Classroom classes involve the presence of students in classrooms and direct communication of all participants in the educational process. The activity of the volitional, cognitive, creative sphere of students is manifested in such manifestations of consciousness as confidence, attentiveness, composure, discipline, speed of reaction to changes in educational conditions and requirements, as well as initiative, mobility, responsibility. With distance learning, self-organizational skills are formed and developed individually, in the conditions of using information resources of the Internet, the entire arsenal of electronic gadgets, ways of setting up virtual communication to ensure full personal self-realization in the educational process and achieve effective educational results. Self-training is an important component of the professional training of specialists in the field of art, it expressively and individually manifests the self-organizing qualities of the individual. In the conditions of self-training, the student is faced with the need to solve many educational problems and is forced to independently: tune himself to self-educational activities, choose or create the most effective and appropriate ways and techniques of his own education, as well as be able to plan, control, adjust and evaluate his activities during self-training.

Keywords: skills of educational self-organization, future teachers of choreographic disciplines, professional training, independent activity, structure of skills of educational self-organization, motivation, self-education, reflection.

References:

1. Dudnik N. Yu. Metod proektiv yak zasib formuvannia v maibutnikh uchyteliv umin profesiinoi samoorhanizatsii. Suchasni informatsiini tekhnolohii ta innovatsiini metodyky navchannia v pidhotovtsi fakhivtsiv: metodolohiia, teoriia, dosvid, problemy. 2008. Vyp. 18. S. 337–340.
2. Korotkevych K. Ye. Metodychni osnovy formuvannia umin navchalnoi samoorhanizatsii maibutnikh vykladachiv khoreorafichnykh dystsyplin. Naukovi zapysky Seriia: Pedahohichni nauky. Kropyvnytskyi: Tsentralnoukrainskyi derzhavnyi universytet imeni Volodymyra Vynnychenka, 2022. Vyp. 207. S. 167–171. DOI: <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2022-1-207-167-171>
3. Korotkevych K. Ye. Formuvannia umin navchalnoi samoorhanizatsii maibutnikh vykladachiv khoreorafichnykh dystsyplinu protsesi fakhivoi pidhotovky: dys. ... doktora filosofii, spets. 011 – Osvitni, pedahohichni nauky. Kyiv-Kropyvnytskyi: TsDU imeni Volodymyra Vynnychenka, 2023. 236 s.
4. Kulyk Ye. Dydaktychna kharakterystyka protsesu samoosvity. Vyscha osvita Ukrainy : Teoretychnyi ta naukovo-metodychnyi posibnyk. 2006. №1 (19). S. 102–107.
5. Myronchuk N. M. Formuvannia refleksyvno-otsinnykh umin hotovnosti maibutnikh vykladachiv vyshchoi shkoly do samoorhanizatsii u profesiinii diialnosti. American Journal of Fundamental, Applied & Experimental Research. 2018. №4 (11). R. 48–52.
6. Prykhodko T. P. Aktualizatsiia motyvatsii na pedahohichnu samoorhanizatsiiu vykladachiv zakladiv vyshchoi osvity. Visnyk Universytetu imeni Alfreda Nobelia. Seriia : Pedahohika i psykholohiia. 2018. № 2(16). S. 91-96.
7. Rozvytok tvorchoho potentsialu maibutnikh fakhivtsiv mystetskykh dystsyplin yak faktor yikh profesiinoi samorealizatsii : kolektyvna monohrafiia / O. V. Martynenko ta in. ; za red. A. I. Omelchenko. Melitopol : Vydavnychy budynok Melitopolskoi miskoi drukarni, 2019. 361 s.
8. Savchyn M. V. Pedahohichna psykholohiia : navch. posib. Kyiv : Akademvydav, 2007. 424 s.
9. Skrypchenko O. V., Padalka O. S., Skrypchenko L. O. Psykholoho-pedahohichni osnovy navchannia : navchalnyi posibnyk dlia vykladachiv psykholohii i pedahohiky, aspirantiv, studentiv pedahohichnykh navchalnykh zakladiv ta kursantiv viiskovykh uchylshch. Kyiv : Ukrainskyi tsentr dukhovnoi kultury, 2005. 712 s.
10. Reid Anna, Petocz Peter. Enhancing academic work through the synergy between teaching and research. International Journal for Academic Development. 2003. Vol. 8, Iss. 1-2. P. 105–117. DOI : <https://doi.org/10.1080/1360144042000277982>
11. Pinner Richard. Social Authentication and Motivational Synergy: A narrative of language teaching. London-New Youk : Routledge Taylor & Francis Group, 2019. 326 p. DOI : <https://doi.org/10.4324/9781351184298>